

《托拉奧爾》· 帕拉沙 BEREISHIS · 瑪瑪爾 11

בעטרה שעטרה לו אמו כי מצות התורה הן...

「他母親為他加冕的冠冕」

藉著卑微物質而行的誠命（מצוות，mitzvos），化為冠冕，將 **ה'** 的意願與愉悅引降而下；如今這愉悅仍隱而不顯，帶來喜樂，但在將來時代，它將顯現，帶來真正的愉悅。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/bereishis/11/

核心要旨

藉著卑微物質而行的誠命（מצוות，mitzvos），化為冠冕，將 ֹהי 的意願與愉悅引降而下；如今這愉悅仍隱而不顯，帶來喜樂，但在將來時代，它將顯現，帶來真正的愉悅。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

本篇論述（מאמר，maamar）依次闡釋《歌中之歌》3:11的各個詞句。「冠冕」是六百二十條誠命，它們達到冠冕（כתר，Keser），超越世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）；誠命如同寶石，寶石珍貴之處在於無生命的石頭竟能發光；物質經由誠命精煉後，便在 ֹהי 面前呈現自我消融，因此誠命能將冠冕引降而下。依據《Mishnah》（משנה），「他成婚之日」是妥拉（תורה，Torah）的頒授，當時引降了 ֹהי 的智慧及其意願中的愉悅；「他心中的歡欣」則是聖殿。接著，阿爾特雷貝（אדמו"ר הוקן）區分喜樂與愉悅：富人會為一件自己擁有卻無法看見的珍寶而歡喜，但愉悅必須親眼看見。因此，如今的誠命帶來喜樂，因為我們知道 ֹהי 的愉悅寓於其中，卻無法領會它；聖殿與祈禱也只能觸及光的存在，而非其本質。到了將來時代，愉悅將顯露出來：「並且看見」。最後，王權（מלכות，Malchus）是 ֹהי 的「心」，它將生命力輸送到諸世界，並接收諸世界回歸的事奉；祭獻曾開啟這顆心，洪水世代阻塞了它（「祂心中憂傷」），而挪亞（נח）的祭獻則再次開啟了它。

綱要

1	誠命之冠	¶1-2
六百二十條誠命是達到冠冕的冠冕；寶石之所以珍貴，在於無生命的石頭竟能發光；同樣，藉著物質而行的誠命，在物質經過精煉並呈現自我消融時，便能將冠冕引降而下。		
2	婚宴與心中的歡欣	¶3
妥拉的頒授引降了 ֹהי 的智慧與愉悅；聖殿開啟心，而流亡如同相思病，藉著妥拉得以痊癒。		
3	喜樂與愉悅	¶4-6
人知道某種美好存在、即使它仍隱而不顯，便會感到喜樂；唯有親眼看見，才會有愉悅。如今，誠命、聖殿與祈禱帶來喜樂；到了將來時代，ֹהי 的愉悅將顯現。		
4	ֹהי 的心、洪水與挪亞的祭獻	¶7-8
王權是賜予諸世界生命、並接收諸世界回歸事奉的心；祭獻開啟它，洪水世代阻塞它，而挪亞的祭獻再次開啟它。		

כתרכתר

高於智性的層次：ה'的意願與愉悅。六百二十條誡命將它引降而下；六百二十也是「keser」一詞的數值。

精煉提升（בירור，birur）

藉著將物質用於誡命，提升它，使它脫離光明外殼（קליפת נוגה，kelipas nogah），並在ה'面前呈現自我消融。

喜樂與愉悅 שמחה ותענוג

即使美好仍隱而不顯，人知道它存在便會感到喜樂；唯有親眼看見美好，才會有愉悅。

מלכות — לב — 作為心

ה'的王權，生命力藉此流向諸世界，而諸世界的事奉也回歸於此，猶如血液由心臟流出又回到心臟。

雌水與雄水（מיין ומייד，mayin nukvin and mayin duchrin）

由下而起、向上升的激發，以及回應它、由上而下流注的神聖之流；祭獻提升了前者，並引降了後者。

第 1 節 · 11-2

誠命之冠

1 בעטרה שעטרה לו אמו כי מצות התורה הן תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן שהם תר"ך עמודי אור בחי' כתר ועטרה והוא מה שלמעלה מהשתלשלות.

「他母親為他所戴的冠冕」：因為妥拉的誠命包括613條妥拉誠命與七條拉比誠命，合為620根光之柱；這是冠冕（**כתר**，Keser）與冠飾（**עטרה**，atarah）的層面，也就是超越世界層層下延的鏈條（**השתלשלות**，hishtalshelus）之物。

這篇 maamar 以《雅歌》3:11 開篇，經文說所羅門王（**שלמה**）由母親為他戴上冠冕；依照賢者們的解讀，王是 **ה'**，而「母親」是以色列。「冠冕」指誠命（**מצות**，mitzvos）：妥拉中的613條，加上拉比制定的七條，合計620；620正是 **כתר** 的數值，因此誠命稱為620根「光之柱」，既是 **כתר**，也是經文本身用來表示冠冕的「**עטרה**」。**כתר**是 **ה'**意願的層面，超越世界與層次依序展開的整個次第。

והנה עד"מ העטרה היא עשויה מאבנים טובות מאירים ומבהיקים מאד והרי גוף האבנים הם רק בחי' דומם אלא שמזככים אותם.¹

現在以比喻來說：冠冕由珍貴的寶石製成，寶石極為明亮，閃耀璀璨；然而，寶石本身的質地只屬於無生物的層級，只是經過了提煉。

為了說明誠命如何能形成這樣的冠冕，阿德莫爾哈扎肯轉而舉出一頂真實的冠冕作比喻。冠冕上的寶石光彩奪目，然而它們本身只是石頭，是受造物中最低、無生物的類別；它們之所以閃耀，是因為經過切割與磨光。

2 ולפי שהוא דבר פלא שהדומם כאבן יאיר² כ"כ [כל כך] ע"כ הם יקרים מאד ולכך ניתן לתכשיט על הראש אעפ"י [אף על פי] שהראש מעלתו נכבדת להיות שבו שוכן אור החכמה כו'

因為無生命之物，例如石頭，竟能如此發光，實在是一件奇妙的事，所以這些寶石極為珍貴；因此，它被用作飾物置於頭上，儘管頭部地位尊貴，因為智慧（**חכמה**，Chochmah）之光安住於其中，等等。

為何寶石如此珍貴？阿爾特雷貝（**אדמו"ר הזקן**）在論述賢者言論時這樣說：蠟燭發光並不稀奇，但沒有生命的石頭竟能發光，便是極大的奇妙。這就是寶石置於頭上的原因；儘管頭是身體中最尊貴的部分，是心智所在之處，仍有比心智更高的事物安置其上。

וכך המצות נעשים בענינים גשמיים מבחי' ק"נ [קליפת נוגה] אלא ע"י הבירור נעשה זה דבר הפלא שהיש גשמי יהיה בטל לכן נעשה מזה עטרה ובחי' המשכת הכתר והוא לעילא מן שמשא כו':

同樣，誡命（מצות，mitzvos）是藉著物質事物來履行的，屬於光明外殼（קליפת נוגה，kelipas nogah）的層面；但經由精煉（בירור，birur），便成就了這件奇妙之事：物質的「有」（יש，yesh）竟能自我消融。因此，冠冕由此形成，並引下冠冕（כתר，Keser）的層面；這就是「在太陽之上」，等等。

這裡的對應是：誡命藉著羊毛、皮革和食物等物質事物來履行，這些事物屬於光明外殼（קליפת נוגה，kelipas nogah），也就是可以歸向神聖、也可以歸向其反面的中性領域。當誡命精煉（בירור，birur）這些材料時，物質中自立的「有」（יש，yesh）便在 ה' 面前自我消融；正是這件奇妙之事引下冠冕（כתר，Keser）。在《Likkutei Torah》（לקוטי תורה）〈Nasso〉中，阿爾特雷貝進一步補充說，有來自極高之處的火花落入那些材料；因此，材料經精煉之後，火花便上升而成為冠冕。「在太陽之上」（阿拉姆語語句）意指超越自然，與「在太陽之下」相對。

第 2 節 · 113

婚宴與心中的歡欣

3 ביום חתונתו זו מ"ת [מתן תורה]³ כבר מבואר למעלה הטעם שנק' ביום חתונתו שהיא המשכת ח"ע [חכמה

עילאה] מוחא כו' ובזה מתלבש כח התענוג שהוא פנימי' [פנימיות / פנימית] הרצון כנ"ל.

「他婚娶之日」——這是賜予妥拉（תורה，Torah）。上文已經解釋，為何稱之為「他婚娶之日」：因為這是下達至高智慧（חכמה，Chochmah），即「腦」等；而其中包裹著喜悅（תענוג，taanug）之力，喜悅乃意願（רצון，ratzon）的內在層面（פנימיות，pnimiyus），如上所述。

《Mishnah》（משנה）接著解讀經文的字句：「他婚娶之日」就是賜予妥拉。先前一篇 מאמר（maamar）解釋說，妥拉下達至高的智慧，也就是 ה' 自身的智慧，稱為「腦」；包裹在這智慧之中的，是 ה' 的喜悅，是祂意願最內在的核心。

ושמחת לבו זה בנין בהמ"ק [בית המקדש] פי' פתיחת הלב נק' שמחת לבו

「而[在……之日]，他心中的喜悅」——這是建造聖殿。也就是說，心的開啟稱為「他心中的喜悅」，

《Mishnah》接著說：「他心中的喜悅」就是建造聖殿。阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）說，喜悅意指心敞開。

משא"כ בגלות נק' חולת אהבה שאין הסיבוב והילוך רוח החיים מהלב אל האברים כדבעי וע"כ אומרת סמכוני כו' ע"י התורה שנק' רפואה כנ"ל.⁴

然而在流亡中，[她]被稱為「患了愛之病」，因為生命之氣從心流向肢體的循行與流動並不如應有的狀態；因此她說：「扶持我」等——藉著妥拉，因為妥拉如上所述被稱為療治。

在流亡中，猶太民族——《Song of Songs》（**שיר השירים**）中的新娘——「患了愛之病」：好比一個身體，血液無法正常地從心臟循行至肢體。因此她祈求：「扶持我」；療治之方就是妥拉，先前一篇 **מאמר** 解釋說，妥拉被稱為療治。取代本篇 **מאמר** 結尾部分的另一段解釋，見於一份手稿（Kehot 的註記報告為 Bukh 35）：妥拉好比國王留在身邊的醫師，使他永不患病；而悔悟回歸（**תשובה**，teshuvah）則療治已經造成的損傷。為了妥拉自身而研讀妥拉，會引來新的光，並如 teshuvah 一樣帶來療治。

第 3 節 · 14-6

喜樂與愉悅

4 והנה התענוג והשמחה לכאורה ענין א' הם אבל באמת ב' ענינים המה

現在，喜悅（**תענוג**，taanug）與歡喜（**שמחה**，simchah）表面看來似乎是一回事，但實際上是兩回事。

阿爾特雷貝（**אדמו"ר הזקן**）現在區分兩種看似相同的感受：喜悅與歡喜。它們看起來像是一回事，實則是兩件事。

כי עד"מ עשיר שיש לו מטמון כסף וזהב באוצרו הוא שמח וטוב לב אעפ"י [אף על פי] שאינו רואה אותו וגם אעפ"י [אף על פי] שהממון רחוק ממנו כמה מאות פרסאות.

例如，一位富人若在自己的庫房裡藏有一筆銀金珍寶，即使他看不見它，也即使這筆財物遠在數百帕爾薩（**פרסאות**，parsaos；古代距離單位，每帕爾薩約四公里）之外，他仍會心中歡喜，滿懷愉快。

他以一位富人為例：即使沒有正在看著自己的銀金珍藏，即使它遠在數百帕爾薩之外，他仍會為之歡喜。

אך להיותו יודע שישנם בשלימות בודאי אעפ"י [אף על פי] שמכוסה ונעלם הוא מעיניו עתה ישמח לבו מאד וזהו ענין ומהות השמחה שיכול להיות על הטוב אף כשהוא נעלם ומכוסה מעיניו.

然而，他知道這筆財物確實完好無缺地存在；即使此刻它被遮蔽，隱藏在他的視線之外，他的心仍會大大歡喜。這就是歡喜的內涵與本質：即使美好之物隱而不見、遮蔽在視線之外，也仍然可以為之歡喜。

使他歡喜的，是他知道這筆珍寶確實存在，而且完好無缺。這就是歡喜的本質：即使美好的事物不在眼前，也仍能感受到歡喜。

אבל ענין התענוג והשעשועים אינו אלא דוקא כשרואה הדבר שמתענג ממנו בעיניו ממש כמו שעשוע האב עם בנו הוא דוקא כשרואהו בעיניו

但喜悅與賞心之樂，只有在親眼看見使自己感到喜悅的事物時才会有——例如父親以兒子為樂，只有在親眼看見兒子時才是如此；

喜悅則不同：必須看見事物本身才會產生。孩子就在眼前時，父親才會以孩子為樂。

משא"כ מרחוק אינו שייך תענוג רק שמחה ולכן מברכין ברכת הראיה כשרואה אדם החביב לו⁵ כו'.

相反，若相隔遙遠，便無從談喜悅，只有歡喜。因此，見到自己所親愛的人時，便要誦念見人之祝福，等等。

相隔遙遠時可以有歡喜，卻沒有喜悅。因此，智者制定了祝福：人在久別之後見到親愛的朋友時，要誦念此祝福；親眼相見本身會帶來新的喜悅。

5 והנמשל יובן בענין שמחה של מצוה דהנה טעמי תורה לא נתגלו עתה שאין עתה הגילוי רק שכך רצונו ית'.

這個譬喻可從誡命（מצוה，mitzvah）的喜樂來理解。因為妥拉（תורה，Torah）的理由如今尚未顯明；如今所顯明的，唯有這是祂的旨意，願祂受頌讚。

如今，這個譬喻應用於履行誡命時的喜樂。目前我們尚不知道 מצוה 的內在理由；我們履行它們，是因為這是 ה' 的旨意。

ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתגלו טעמי תורה בחי' ענג עליון שיש בכל מצוה אמנם גם עתה ידוע לנו שמלובש ונמשך בהמצוה מבחי' תענוג העליון

在未來時代，תורה的理由將會顯露——也就是每一項 מצוה 中所含的至高喜悅（תענוג，taanug）。然而，即使如今，我們也知道，至高喜悅這一層面的[某種事物]包裹並引降於 מצוה 之中，

在未來時代（即 משיח 的時代），那些理由將會顯露；它們就是 ה' 在每一項 מצוה 中的喜悅。即使在如今，我們也知道這喜悅包裹於 מצוה 之中。

רק שאין מהותו מושג ולכן יכול להיות מזה בחי' שמחה גדולה וכמ"ש בשמחה ובטוב לבב מרוב כל⁶.

只是其本質不可掌握，因此由此可以生出極大的喜樂，正如經上所說：「因一切豐盛而歡喜，心中喜樂。」

我們知道其中有這喜悅，卻無法掌握它究竟是什麼；正如富人擁有隱藏的寶藏，單是知道這一點便能帶來極大的喜樂。這就是經文「因一切豐盛而歡喜，心中喜樂」所說的喜樂：那是知道自己握有寶藏之人的喜樂。

כמו שהעשיר שמח מהמטמון אף שאינו רואהו בעיניו כו'. אך לע"ל [לעתיד לבוא] יתגלה מהות התענוג העליון וזהו ישקני מנשיקות פיהו.⁷

正如富人因寶藏而歡喜，雖然他沒有親眼看見它，等等。然而，在未來時代，至高喜悅的本質將會顯露；這就是「願他以口中的親吻吻我。」

在未來，喜悅本身將會顯露；這就是「願他以口中的親吻吻我」的意思：這是親密而直接的接近，取代了從遠處得知。拉希（רש"י）對這節經文的解讀也相同：以色列渴望西奈的親近，也渴望 ה' 應許再次揭示祂的妥拉中隱藏的理由。

6 ולכן בהמ"ק [בית המקדש] נק' שמחת לבו שהיה האור ג"כ מוסתר בארון וכפורת כו'. וכן תפלה באהוי"ר [באהבה ויראה] הוא ג"כ רק השגת המציאות ולא המהות.

因此，聖殿被稱為「他心中的歡喜」，因為那裡的光也隱藏在約櫃和其蓋子（כפורת，Kaporet）之中，等等。同樣，帶著愛與敬畏（אהבה ויראה，ahavah v'yirah）的祈禱，也僅僅把握到〔其〕存在，而非〔其〕本質。

這說明了為何聖殿只被稱為「他心中的歡喜」，而非他的喜悅：因為即使在那裡，神聖之光也隱藏在約櫃及其蓋子之中。同樣，祈禱中的愛與敬畏，只能讓人知道 ה' 臨在，卻不能使人感知祂的本質；因此帶來的是歡喜，而非喜悅（תענוג，taanug）。

אך ביום חתונתו זו מתן תורה נמשך בחי' תענוג אלא שמ"מ עכשיו אין התענוג בגלוי

但「他成婚之日」——這指的是頒授托拉之時——喜悅這一層面被引降下來；然而儘管如此，如今喜悅尚未顯露，

在頒授托拉之時，也就是「他成婚之日」， ה' 本身的喜悅被引降到托拉與誡命（מצוות，mitzvos）之中；然而，現今它尚未公開顯露。

שמלובש ג"כ בהתלבשות בענינים גשמיים כ"א לע"ל [לעתיד לבוא] יתגלה מתוך הלבושים וע"ז נאמר וראנה⁸ בבחי' ראי' [ראיה] ממש כמ"ש ולא יכנף עוד⁹ כו' והיו עיניך רואות כו':

因為它也以衣著的方式包裹在物質事物之中；而要到未來世，才會從這些衣著之中顯露出來。關於此，經上說「觀看」，是指實際的觀看；正如經上所寫：「〔你的教師〕將不再隱藏〔自己〕」，等等；「你的眼睛將看見」，等等。

它隱藏在誡命的物質衣著之中；到了未來，它便會從這些衣著之中顯現出來。這就是經文說「出來觀看」的原因：那是實際的觀看，正如以賽亞（ישעיהו）所應許的：「〔你的教師〕將不再隱藏」，以及「你的眼睛將看見」。動詞「被遮蔽」（יכנף，yikanef）源自「衣角」（כנף，kanaf）：正如拉希（רש"י）所解釋的， ה' 將不再以衣角遮蔽自己；這正是如今被衣著包裹的喜悅之形象。

ה'的心、洪水與挪亞的祭獻

7 ועפ"ז [ועל פי זה] יובן המדרש (בפי' בראשית פי' כ"ז) ע"פ ויתעצב אל לבו¹⁰ אמר רבי ברכיה משל למלך

שבנה פלטין ע"י אדריכל

據此，便可明白《Bereishis Rabbah》(בראשית רבה) 第27篇的米德拉什，及其所引經文「祂的憂傷指向自己的心」：拉比貝拉基亞說，有個比喻：一位國王，藉建築師建造了一座宮殿。

Alter Rebbe 現在將 ה'的「心」這一主題，應用於《Bereishis Rabbah》對《創世記》6:6的米德拉什。經文說， ה'看見洪水以前世上的敗壞，便「心中憂傷」。按經文的簡單意思，這是說 ה'彷彿在自己內心憂傷。

ראה אותה ולא ערבה לו על מי יש לו להתכעס לא על אדריכל¹¹ כך ויתעצב אל לבו עכ"ל [עד כאן לשונו]。

國王看見宮殿，覺得不稱心。若要發怒，他該向誰發怒？除了建築師，還能向誰發怒？同樣，「祂的憂傷指向自己的心」。引文至此。

Rabbi Berechiah 的比喻是：國王看見建築師建造的宮殿不合心意，便向建築師發怒。同樣，「祂心中憂傷」；米德拉什將「心」理解為悲傷所指向的對象，彷彿 ה'的心是世界的建築師。這篇 maamar 現在要說明這個「心」究竟是什麼。

כי ממש"ל [ממה שכתוב לעיל] בענין וביום שמחת לבו זה בנין בהמ"ק [בית המקדש]¹² שמדת מלכותו ית'

נקראת לב שממנו נמשך החיות לכל האברים ואח"כ חוזרים הדמים מכל האברים אל הלב

因為，按照上文對「在他心歡喜的日子——這就是建造聖殿」的解釋，祂（願祂受頌讚）的王權（מלכות, Malchus）被稱為「心」；生命力（חיות, chayus）由心流向所有肢體，之後，血又從所有肢體返回心中。

為了解釋這個比喻，Alter Rebbe 回想第3段： ה'的王權，即祂創造並治理諸世界的屬性，被稱為「心」，因為它像心一樣將生命送往所有肢體，而血隨後又從肢體返回心中。

כך בחי' מלכותך הוא מכ"ע [מלכות כל עולמים]¹³ שממנה נמשך השפעת החיות לבי"ע והוא בחי' ממכ"ע

[ממלא כל עלמין] ואח"כ עולה האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] מבי"ע לבחי' מלכות

同樣，「你的王權」就是「一切世界的王權」；生命力由此流入[創造界（בריאה, Beriah）、形成界（יצירה, Yetzirah）與行動界（עשיה, Asiyah）]。這就是充滿一切世界之光（ממלא כל עלמין, memalei kol almin）這一層面。之後，由下而起的激發（אתערותא דלתתא, isarusa dilesata）便從創造界、形成界與行動界升至王權這一層面。

同樣，王權——「你的王權，一切世界的王權」——將生命力賜予三個較低的世界：創造界、形成界與行動界。這就是充滿一切世界之光，它按各世界的限度賦予生命。之後，如同血液返回心臟，「由下而起的激發」——人的事奉——也從這些世界升回王權。

ואתעדל"ת [ואתערוותא דלתתא] זו הוא מ"ש ואהבת את הוי"ה אלקיך בכל לבבך ¹⁴ כו'

而這由下而起的激發，正是經文所說：「你要全心全意愛 הוי' (Havayah)，你的 אלקים (Elokim) ……」

這由下而起的激發，就是「全心」愛的誡命所要求的愛：人的心回應神聖的「心」。

ולכן בנין בהמ"ק [בית המקדש] שבו מקריבים הקרבנות שהוא ענין העלאת מ"ן [מיין נוקבין] מבירור ק"נ

[קליפת נוגה] ונפש הבהמית נק' שמחת לבו שהשמחה היא פתיחת הלב שע"ז המ"ן [המיין נוקבין] נמשך מ"ד

[מיין דוכרין] מבחי' סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין]。

因此，建造聖殿——在其中獻上祭牲——被稱為「他心歡喜」；因為這是從淨化光輝之殼（ק"נ，kelipas nogah；意為「光輝的外殼」）與動物性靈魂中，提升上升的雌性之水（מ"ן，mayin nukvin；即下方受納者向上的激發）。歡喜就是心的敞開；藉此，雌性之水將男性之水（מ"ד，mayin duchrin；即由上而下的施予之流）從環繞一切世界之光（סובב כל עלמין，sovev kol almin）這一層面，引降至充滿一切世界之光。

聖殿祭牲所呈現的正是這種回返：藉著淨化物質的牲畜與動物性靈魂，提升雌性之水——也就是下方受納者向上的渴求。因此聖殿被稱為「他心歡喜」：歡喜使心敞開，作為回應，男性之水——神聖的向下流注——便從環繞一切世界之光引降至充滿一切世界之光。

8 ולכן ההפוך מזה היה בדור המבול שהיו מכעיסין ובאין. ¹⁵ ה"ז [הרי זה] עד"מ כמו שיש ח"ו [חס ושלום]

קלקול בהאברים המונע סיבוב והילוך הדם מהלב אל האברים ומהאברים אל הלב כו' וע"ז לא נמשך ג"כ מהמוח בהלב ונפסק הקשר כו'。

因此，洪水世代發生的正是與此相反之事：他們不斷激怒[祂]。這就好比，倘若四肢有了缺損（願非如此），阻礙血液從心臟流向四肢、又從四肢流回心臟，等等；因此，從腦部流入心臟的[這股流動]也不再延續，聯繫便中斷了，等等。

洪水世代所做的，與聖殿的事奉正好相反：他們沒有將自己的心提升至 ה'，反而「不斷激怒祂」；這是《Mishnah》（משנה）用來描述從亞當到挪亞的十個世代的說法。在這個比喻中，受損的肢體阻礙血液雙向循環；接著，腦部的影響也不再到達心臟。

וכך הוא ענין ויתעצב אל לבו שלא נמשך האור בגילוי מבחי' סוכ"ע אל בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא בחי' מלכות כו'。

這就是「祂憂傷於心」的意思：光沒有以顯明的方式，從環繞一切世界之光（סובב כל עלמין，sovev kol almin）這一層面，下延至充滿一切世界之光（ממלא כל עלמין，memalei kol almin）這一層面；後者就是王權（מלכות，Malchus）這一層面，等等。

「祂憂傷於心」的意思是：較高、環繞一切世界的光，不再顯明地下延至王權（מלכות），即充滿一切世界之光；因為由下而上的流動已經停止。

ולכן בפ' נח אחר שהקריב קרבן וכתוב וירח ה' את ריח הניחוח ¹⁶ כתי' [כתיב] ויאמר ה' אל לבו כו' והוא ע"ד מעין שנקרא בנין בהמ"ק [בית המקדש] מקום הקרבנות שמחת לבו כנ"ל: ¹⁷

因此，在挪亞（נח，Noach）篇中，他獻上祭牲之後，經文寫道：「**ה'**聞到了悅納的香氣」；接著又寫道：「**ה'**對祂的心說」，等等。這也可視為聖殿建造的一種縮影：聖殿是獻祭之處，如上所述，稱為「祂心中的喜樂」。

洪水之後，挪亞獻上祭牲，**ה'**聞到了悅納的香氣；經文接著說：「**ה'**對祂的心說」，祂不會再詛咒土地：按字面義，這是說祂在自己心中作了決定。洪水之前用來描述憂傷的「對祂的心」這些字，如今則描述了相反的情形：挪亞的獻祭重新開啟了流動，並成為聖殿的一種預示；聖殿是獻祭之處，也是「祂心中的喜樂」。

在事奉中的實踐

人應當以極大的喜樂事奉 **ה'**，在遵行 **מצוות** 時，知道 **ה'** 自身的愉悅寓於其中，雖然目前尚不可見；並且，藉由透過 **מצוות** 精煉物質，以及「盡你的全心」地愛 **ה'**，人便引發由下而起的激發（**אתערותא דלתתא**，isarusa dilesata），開啟神聖之光流入世界的通道。

討論問題

1. 為何本篇論述說，寶石的價值在於一塊石頭竟能發光這件奇妙之事？這如何說明物質性 **מצוות** 的力量？
2. 喜樂與愉悅有何不同？為何如今誡命只能帶來喜樂？
3. 為何聖殿，以及帶著愛與敬畏（**אהבה ויראה**，ahavah v'yirah）的祈禱，都被描述為只能領會光的存在，而不能領會其本質？
4. 心與血液循環的譬喻，如何說明「祂心中憂傷」，以及 **ה'** 對挪亞祭獻的回應？

註記

第 1 段

- 1 《歌》中的說話者呼喚錫安的眾女子出去，凝望所羅門王（שלמה）：他戴著母親在他婚禮之日為他戴上的冠冕；那日正是他心中歡喜之日。《米德拉什》將「所羅門王」解作「和平（שלום，shalom）所歸屬的王」，也就是 ה'；拉希引用拉比西蒙·巴爾·約海（רבי שמעון בר יוחאי）的解讀，指出「母親」是以色列；這篇 maamar 逐句闡釋經文，而冠冕就是620條誡命。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Song of Songs 3:11א'ג'י'י' שיר השירים

צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה-לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו:

Go forth, O ye daughters of Zion, And gaze upon king Solomon, Even upon the crown wherewith his mother hath crowned him in the day of his espousals, And in the day of the gladness of his heart.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 2 段

- 2 ולפי שהוא דבר פלא שהדומם כאבן יאיר

這段註釋引述該著作對同一要點的說明：蠟燭發光毫不稀奇，但沒有生命的石頭竟能發光，便是極大的奇妙。這是與此處所用比喻相似的說法。

KEHOT 註記

במאמרי אדה"ז על מארז"ל ע' קו מסביר זה "כי כשהנר מאיר אין זה חידוש כלל, אך כשהאבן שהוא בחי' דומם מאיר הוא דבר חידוש גדול". וראה גם לקו"ת נשא כג, ג.

第 3 段

- 3 ביום חתונתו זו מ"ת

《Mishnah》（משנה）以《雅歌》3:11作結，並解釋：「在他婚娶之日」指賜予妥拉之時；「在他心中喜樂之日」則指建造聖殿之時。Alter Rebbe 對這兩種對應都加以發揮。

Mishnah Ta'anit 4:8ח'ח' משנה תענית ד'

... וכן הוא אומר, צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו (שיר השירים ג). ביום חתנתו, זה ממן תורה. וביום שמחת לבו, זה בנין בית המקדש, שיבנה במהרה בימינו. אמן:

Rabbon Simeon hen Gamaliel says, "Never were more joyous festivals in Israel than the 15th of Ab and the day of atonement, for on them the maidens of Jerusalem used to go out dressed in white garments—borrowed ones, in order not to cause shame to those who had them not of their own;—these clothes were also to be previously immersed, and thus they went out and danced in the vineyards, saying, Young men, look and observe well whom you are about to choose [as a spouse]; regard not beauty [alone], ...

Torat Emet 357 (Public Domain) · Eighteen Treatises from the Mishna (Public Domain)

- 4 Song of Songs 中的少女因思念愛人而憔悴，請求用葡萄乾餅和蘋果使她甦醒，說：「因為我因愛而病倒。」**מדרש**（Midrash）將這些話放在以色列會眾口中，並把「用**אשישות**（ashishos，[葡萄乾餅]）扶持我」解作成文妥拉與口傳妥拉，或解作根基穩固（**מעוששות**，me' ushashos，[根基牢固的]）的律法；因此，此處患相思的新婦就是流亡中的以色列，由妥拉扶持。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Song of Songs 2:5ה'ה' שיר השירים ב'

סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כִּי־חולַת אֶהְיֶה אָנִי:

' Stay ye me with dainties, refresh me with apples; For I am love-sick.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 4 段

- 5 מברכין ברכת הראיה כשרואה אדם החביב לו

拉比約書亞本利未（יהושע בן לוי）裁定，一個人在三十天後見到朋友，應祝念「使我們得以存活」的祝福（שהחינו，Shehecheyanu）；十二個月後，則應說：「使死者復活者。」阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）藉此說明，親眼見到所愛之人，會帶來一種從遠處得知他的消息所沒有的喜悅。

Berakhot 58bב' ברכות נ"ח

第 5 段

- 6 בשמחה ובטוב לבב מרוב כל

在《申命記》末尾的責備中，摩西（משה）警告說，詛咒將臨到，因為你在一切豐足之時，沒有以喜樂、心中歡暢來事奉你的 ה'。這篇 maamar 將「因一切豐足」而有的喜悅，解作富人因自己的財寶而有的喜悅：知道 ה' 的喜悅寓於這項誡命（מצוה，mitzvah）之中。（背景資料：Steinsaltz Tanakh）

Deuteronomy 28:47ז'מ' דברים כ"ח

תחת אשר לא־עבדת את־ה' אֱלֹהֶיךָ בשמחה ובטוב לִבְבִּי מְרֹב כֹּל:

because thou didst not serve the L-RD thy G-d with joyfulness, and with gladness of heart, by reason of the abundance of all things;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

7

ישקני מנשקות פיהו

《雅歌》一開篇，少女便渴望她所愛的人：「願他用口中的親吻親吻我，因你的愛情勝過酒。」拉希將此解作：流亡中的以色列渴望西奈山那種面對面的親近，以及妥拉隱藏的理由得以顯露；這篇 maamar 則將此解作：在未來世，喜悅的本質——誡命（מצוות，mitzvot）的理由——將顯露出來。（背景資料：Steinsaltz Tanakh）

Song of Songs 1:2ב'ב' שיר השירים א'

יִשְׁקֵנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּי:

Let him kiss me with the kisses of his mouth— For thy love is better than wine.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 6 段

8

וראנה

這節經文以「錫安的女子啊，出去觀看」開頭，呼喚她們前來觀看君王。阿爾特雷貝把「觀看」解作親眼看見未來時代的喜悅，超越了僅僅知道喜悅存在所帶來的歡欣。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Song of Songs 3:11A שיר השירים ג'י:יא

צֵאנָה וּרְאִינָה בָּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְךְ שְׁלֹמֹה בְּעֶשְׂרָה שְׁעָרָהּ לֹא אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם שְׂמֻחָתוֹ לָבוֹ:

Go forth, O ye daughters of Zion, And gaze upon king Solomon, Even upon the crown wherewith his mother hath crowned him in the day of his espousals, And in the day of the gladness of his heart.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

9

ולא יכנף עוד

以賽亞安慰耶路撒冷：即使在困乏之時，「你的導師不再隱藏自己，你的眼睛必看見你的導師」——「如今雖然隱藏，屆時卻會公開顯現。」「被遮蔽」（יכנף, Yikanef）一詞源自「衣角」（כנף, kanaf）；因此，這也切合本篇 maamar 的要旨：喜悅將從它的衣裳中顯耀而出。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Isaiah 30:20 ישעיהו ל'כ:כ

וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנָיִי לֶחֶם צָר וּמַיִם לֶחֶץ וְלֹא-יִכְנֹפֶנּוּ עוֹד מוֹדִיךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת-מוֹדִיךְ:

And though the L-rd give you sparing bread and scant water, Yet shall not thy Teacher hide Himself any more, But thine eyes shall see thy Teacher;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישעיהו ל', כ.

第 7 段

10

ויתעצב אל לבו

洪水以前，「Havayah」後悔在地上造了人，心中憂傷：按字面意思，可以說，祂因人轉向邪惡而在自己心中憂傷。米德拉什把「到祂心中」理解為那份憂傷所指向的對象，而這篇講論則解釋，「心」就是王權（מלכות, Malchus）。（脈絡參見：Steinsaltz Tanakh）

Genesis 6:6 בראשית ו'ז:ו

וַיִּנָּחֶם ה' כִּי-עָשָׂה אֶת-הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְּעַצֵּב אֵל-לְבוֹ:

And it repented the L-RD that He had made man on the earth, and it grieved Him at His heart.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

11

ויתעצב אל לבו אמר רבי ברכיה משל למלך שבנה פלטין ע"י אדריכל ראה אותה ולא ערבה לו על מי יש לו להתכעס לא על אדריכל

關於《創世記》6:6，拉比 Berechiah 講了一個比喻：一座宮殿由建築師建成，卻不合主人心意，主人便對建築師發怒；「同樣，祂也憂傷至心中。」（Sefaria 的米德拉什文本作「貴族」（sar, sar），而這篇講論（maamar, maamar）引

作「君王」。）阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將「心」——即比喻中的建築師——認定為王權（מלכות, Malchus）。

Bereshit Rabbah 27:4 ד'י:ד

... מתנחם אני שעשיתי אותו וניתן בארץ. ויתעצב אל לבו אמר רבי ברכיה: משל לשר שבנה פלטין על ידי אדריכל, ראה אותה ולא ערבה לו. על מי יש לו להתכעס, לא על אדריכל? כך, ויתעצב אל לבו. אמר ר' אסי: משל לשר שעשה סחורה ע"י סרסור והפסיד. על מי יש לו להתרעם. לא על הסרסור? כך ויתעצב אל לבו. אפיקורס אחד שאל את רבי יהושע בן קרחא אמר לו: אין אתם אומרים שהקדוש ברוך הוא רואה את הנולד? אמר לו: הן. והא כתיב ויתעצב אל לבו? אמר לו: נולד לך ...

"The L-rd regretted that He had made man on the earth, and He was saddened in His heart" (Genesis 6:6). "The L-rd regretted [vayinahem] that He had made man on the earth" – Rabbi Yehuda and Rabbi Neḥemya, Rabbi Yehuda said: [G-d said:] 'There was regret before Me that I created him below ["on the earth"], for had I created him on High, he would never have rebelled against Me.' Rabbi Neḥemya said: [G-d said:] 'I take solace [mitnaḥem] in the fact that I created him below ["on the earth"], ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) · The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

12

וביום שמחת לבו זה בנין בהמ"ק

《Mishnah》（משנה）將「他心中的喜樂」與建造聖殿相聯繫；此處追憶了這一說法。

Mishnah Ta'anit 4:8 ח'ח:ד

... וכן הוא אומר, צֵאנָה וּרְאִינָה בָּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְךְ שְׁלֹמֹה בְּעֶשְׂרָה שְׁעָרָהּ לֹא אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם שְׂמֻחָתוֹ לָבוֹ (שיר השירים ג'). בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ, זֶה מִתֵּן תּוֹרָה. וּבְיוֹם שְׂמֻחָתוֹ לָבוֹ, זֶה בְּנֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׂמֻחָתוֹ בְּמִתְרָה בְּנִימּוֹ. אָמֵן:

Rabbon Simeon hen Gamaliel says, "Never were more joyous festivals in Israel than the 15th of Ab and the day of atonement, for on them the maidens of Jerusalem used to go out dressed in white garments—borrowed ones, in order not to cause shame to those who had them not of their own;—these clothes were also to be previously immersed, and thus they went out and danced in the vineyards, saying, Young men, look and observe well whom you are about to choose [as a spouse]; regard not beauty [alone], ...

Torat Emet 357 (Public Domain) · Eighteen Treatises from the Mishna (Public Domain)

13

מלכותך הוא מכ"ע

在讚美祈禱（אשרי, Ashrei）中，大衛（דוד）對 ה' 說：「你的王權，是一切世代（עולמים, olamim）的王權。」按字面意思，這裡的「世代」指永恆：王權是永恆的。阿德莫爾哈扎肯將它解讀為「一切世界」：王權是賜予每個世界生命的屬性。（脈絡參見：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 145:13 יי"ג:י"ג

מְלִכּוּתְךָ מְלִכּוּת כָּל-עֲלָמִים וּמִמְשָׁלְתְּךָ בְּכָל-דּוֹר וָדוֹר:

Thy kingdom is a kingdom for all ages, And Thy dominion endureth throughout all generations.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

14 ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך

摩西（משה）緊接著「以色列啊，你要聽」之後，命令以色列：「你要全心愛（ה'） הוי'。」這篇講論把這份愛呈現為由下而起的激發（אתערותא דלתתא， isarusa dilesata），它回升至王權（מלכות， Malchus）；人的心回應了 ה' 的「心」。（脈絡參見：Steinsaltz Tanakh）

Deuteronomy 6:5 ה' דברים

וְאַהֲבַתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ:

And thou shalt love the L-RD thy G-d with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 8 段

15 מכעיסין ובאין

米示拿（Mishnah， משנה）從亞當（אדם）到挪亞（נח）計算十代，藉此顯示 ה' 的耐心：「所有世代都不斷激怒祂，直到祂使洪水降臨在他們身上。」這篇 maamar 使用了形容洪水世代的說法：他們封閉了 ה' 的「心」，而不是開啟它。

Pirkei Avot 5:2 ה' משנה אבות

עֲשֶׂה דורות מאדם ועד נח, להודיע כמה ארץ אפים לפניו, שכל הדורות היו מקעיסין ובאין עד שהביא עליהם את מי המבול. עֲשֶׂה דורות מנח ועד אברהם, להודיע כמה ארץ אפים לפניו, שכל הדורות היו מקעיסין ובאין, עד שבא אברהם וקבל עליו שכר כלם:

[There were] ten generations from Adam to Noah, in order to make known what long-suffering is His; for all those generations kept on provoking Him, until He brought upon them the waters of the flood. [There were] ten generations from Noah to Abraham, in order to make known what long-suffering is His; for all those generations kept on provoking Him, until Abraham, came and received the reward of all of them.

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

16 וירח ה' את ריח הניחוח

挪亞獻上燔祭之後，「הוי' (Havayah) 聞到了悅人的香氣，並對自己的心說」：祂在自己心中決意，不再因人的緣故詛咒土地。這篇 maamar 將這裡的「對自己的心」解讀為與《創世記》6:6 相同的說法：祭獻重新開啟了 ה' 的「心」，成為聖殿的一種相似表現。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Genesis 8:21 א' בראשית ח'

וַיֵּרַח ה' אֶת-רִיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי לִבּוֹ לֹא-אֶסְפָּה לְקַלֵּל עוֹד אֶת-הָאָדָם בְּעִבּוֹר הָאָדָם כִּי יָצָר לִב הָאָדָם רָע מִנְעֻרָיו וְלֹא-אֶסְפָּה עוֹד לְהַכּוֹת אֶת-קְלִיחֵי פֶאֶשׁ עֲשִׂיתִי:

And the L-RD smelled the sweet savour; and the L-RD said in His heart: 'I will not again curse the ground any more for man' s sake; for the imagination of man' s heart is evil from his youth; neither will I again smite any more every thing living, as I have done.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

17 ועפ"ז . . שמחת לבו כנ"ל

在這份手稿中，從「依照這一點，這段《Midrash》便可理解」到「祂心中的喜樂，如上所述」的整個部分都缺失了。取而代之的是一段說明妥拉為何被稱為醫治的文字：論到

「一切疾病……我不加在你身上，因為我是 ה'，醫治你的」，一位君王留有一名醫師，由他指導君王，使他不致病；這也稱為醫治。這是藉著妥拉而得的醫治；而損害既已發生，治療便是悔悟回歸。為妥拉本身而學習，會引來新的光，因此也像悔悟回歸一樣帶來醫治。妥拉的這兩個層面稱為雨與露。

KEHOT 註記

כל הקטע ליתא בבוך 35 [באזה"ת שה"ש כרך ג ע' תתקכב בכמה שינויים ע"ש], ובמקומו נמצא קטע דלהלן: עוד י"ל בדרך אפשר [באזה"ת שם — בדרך אחר] שהתורה נק' רפואה דהנה כתיב כל המחלה כו' לא אשים כו' כי אני ה' רופאך והקשו אם לא אשים החולי רפואה למה, והתירוץ הוא כמו מלך ישר [באזה"ת שם — או שר] מחזיק אצלו רופא המורה לו הנהגה טובה שלא יבא לידי חולי ר"ל, וזהו נקרא ג"כ בלשון רפואה וזהו הרפואה ע"י התורה, אך אם כבר הגיע הקלקול אזי הרפואה ע"י התשובה, וב' הדרכים אמת שיש תורה ויש תורה ע"ד מעיקרא כי קעביד אינש אדעת' דנפשי' קעביד היא רק רפואה ע"ד הב', אבל יש בחי' עוסק בתורה לשמה ואז ממשיך אור חדש ממש, [באזה"ת שם נוסף — כמ"ש ממושבותיכם תביאו כו' לכן היא רפואה] לכן רפואה כמו תשובה דכמו שתלמוד מביא לידי מעשה כך ג"כ לידי תשובה, והאור שבתורה מחזירו למוטב, וב' הבחי' אלו שבתורה נק' גשם וטל כמ"ש יערוך כמטר כו' ותיזיל כטל.

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Torat Emet 357 (Public Domain); Eighteen Treatises from the Mishna (Public Domain); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/bereishis/11/

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok